

6. Ракосій М. С., Потапчук О. І. Аналіз проблеми формування компетентності з інформаційної безпеки у майбутніх фахівців професійної освіти. Наука та освіта в епоху нових викликів та можливостей: матеріали II Міжнародої науково-практичної конференції. Research Europe, 2025. С. 39-41.

7. Спирін О. М. Інформаційна безпека в цифровому освітньому середовищі. Information Technologies and Learning Tools. 2020. № 77(3). С. 10-22.

8. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки : КМУ № 286-р від 23.02.2022. Київ : Кабінет Міністрів України, 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/286-2022-%D1%80>

9. Potapchuk O. I., Hevko I. V., Lutsyk I. B. The issue of digitalising education in Ukraine and potential solutions. Problems of Engineering Pedagogic Education. 2025. №85. С. 60-70.

10. Voogt J., Fisser P., Good J., Mishra P., Yadav A. Technological pedagogical content knowledge – a review of the literature. Journal of Computer Assisted Learning. 2015. Vol. 31, № 2. P. 109-121.

**РАЧУК Володимир**

*Викладач та майстер виробничого навчання*

*Коломийського індустріально-педагогічного фахового коледжу*

## **ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ СУЧАНОЇ ОСВІТИ**

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується інтенсивними технологічними змінами, що суттєво впливають на транспортну галузь. Автоматизація виробничих процесів, впровадження цифрових технологій та постійне оновлення технічної бази зумовлюють нові вимоги до підготовки фахівців транспортного профілю. У таких умовах особливої актуальності набуває підготовка спеціалістів, здатних не лише володіти теоретичними знаннями, а й ефективно застосовувати їх у практичній діяльності.

Сучасна система освіти орієнтується на формування компетентного фахівця, який здатний адаптуватися до змін і працювати в умовах динамічного професійного середовища. У цьому контексті особливого значення набуває визначення ключових особливостей підготовки майбутніх фахівців транспортної галузі у закладах фахової передвищої освіти.

Важливим чинником є поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю, що забезпечує формування професійних умінь і навичок. Водночас цифровізація освітнього процесу відкриває нові можливості для організації навчання, роблячи його більш гнучким, наочним та ефективним.

Метою дослідження є визначення особливостей підготовки майбутніх фахівців транспортної галузі в умовах сучасної освіти, а також обґрунтування ролі практичної підготовки та цифрових технологій у формуванні їхніх професійних компетентностей.

Підготовка фахівців транспортної галузі має виражену прикладну спрямованість, що зумовлена специфікою їхньої майбутньої професійної

діяльності. Вона передбачає роботу з технічно складними системами, відповідальність за безпеку експлуатації та необхідність оперативного прийняття рішень. У зв'язку з цим освітній процес має бути організований таким чином, щоб забезпечити формування не лише знань, а й стійких практичних умінь.

У педагогічній практиці підготовка здобувачів освіти транспортного профілю здійснюється через поєднання теоретичного навчання з практичною діяльністю у виробничих майстернях коледжу, а також під час проходження виробничої практики на підприємствах (СТО, АТП). Така організація навчання забезпечує безперервний зв'язок між теорією та практикою, дозволяє студентам усвідомлено застосовувати отримані знання та формує досвід професійної діяльності.

Виконання практичних і лабораторних робіт, аналіз виробничих ситуацій, розв'язання професійно орієнтованих завдань сприяють розвитку професійного мислення, формуванню здатності аналізувати технічні процеси та приймати обґрунтовані рішення. Залучення здобувачів освіти до роботи з реальними виробничими ситуаціями підвищує рівень їхньої відповідальності та формує готовність до виконання професійних обов'язків.

Особливе місце у підготовці майбутніх фахівців займає практична підготовка, під час якої студенти відпрацьовують навички технічного обслуговування, діагностики та експлуатації транспортних засобів. Робота у виробничих майстернях сприяє формуванню культури професійної діяльності, дотриманню технологічної дисципліни та правил безпеки, а також забезпечує поступовий перехід від засвоєння знань до їх практичного застосування.

У сучасних умовах важливим доповненням до практичної підготовки є використання цифрових технологій як засобу супроводу освітнього процесу. У навчанні застосовуються мультимедійні матеріали, відеоінструкції, електронні освітні ресурси та онлайн-сервіси, що дозволяють підвищити наочність навчального матеріалу, оптимізувати підготовку до практичних занять та забезпечити доступ до актуальної інформації.

Цифрові ресурси використовуються також як інструмент попередньої підготовки до практичної діяльності: студенти опрацьовують інструкційні матеріали, аналізують алгоритми виконання робіт, після чого відпрацьовують відповідні дії у виробничих умовах. Такий підхід сприяє більш усвідомленому виконанню практичних завдань та підвищує ефективність навчання.

Крім того, використання цифрових технологій сприяє формуванню інформаційно-цифрової компетентності, яка є важливою складовою професійної підготовки сучасного фахівця. Здобувачі освіти набувають умінь працювати з технічною документацією, аналізувати інформацію та застосовувати цифрові інструменти у професійній діяльності.

З метою визначення ефективності поєднання практичної підготовки та використання цифрових технологій було проведено педагогічне спостереження та анкетування здобувачів освіти. У дослідженні взяли участь дві групи студентів (по 15 осіб у кожній). В одній групі навчання здійснювалося із системним

використанням цифрових навчальних матеріалів, в іншій — із переважанням традиційних методів.

Результати показали, що студенти, які навчалися з використанням цифрових ресурсів, демонстрували вищий рівень сформованості практичних умінь, краще орієнтувалися у виконанні технологічних операцій та більш упевнено приймали рішення у процесі виконання завдань. Також було відзначено підвищення рівня навчальної мотивації та активності здобувачів освіти.

Отримані результати дозволяють визначити основні особливості підготовки фахівців транспортної галузі в умовах сучасної освіти, зокрема: практико-орієнтовану спрямованість навчання, інтеграцію теоретичної та практичної підготовки, використання цифрових технологій як засобу супроводу освітнього процесу та орієнтацію на формування професійних компетентностей.

Отже, підготовка майбутніх фахівців транспортної галузі в умовах сучасної освіти має комплексний характер і базується на поєднанні теоретичної та практичної складових навчання. Визначальними особливостями цього процесу є практико-орієнтована спрямованість освітнього процесу, активне використання цифрових технологій та орієнтація на формування професійних компетентностей.

Застосування таких підходів сприяє підвищенню якості професійної підготовки, розвитку практичних умінь і навичок здобувачів освіти та формуванню їхньої готовності до професійної діяльності у сучасних умовах.

Подальший розвиток підготовки фахівців транспортної галузі доцільно пов'язувати з удосконаленням організації практичного навчання, розширенням використання цифрових ресурсів та впровадженням інноваційних підходів до освітнього процесу.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Бойко В. М. Основи технічної експлуатації автомобілів : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2015. 368 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 352 с.
4. Зязюн І. А. Професійна освіта: теорія і практика розвитку. Київ : Вища школа, 2008. 312 с.
5. Ковальчук В. І. Професійна підготовка майбутніх фахівців у системі фахової передвищої освіти : монографія. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. 310 с.
6. Литвинова С. Г. Цифровізація освіти: сучасні підходи та технології : монографія. Київ : ІТЗН НАПН України, 2020. 220 с.